Dosar nr. 3-3105/2025

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

05 mai 2026 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Violeta Chisilița
grefier Dorin – Marcel Baltag

examinând în ședință publică acțiunea în contencios administrativ înaintată de Iulia Mihailova împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

c o n s t a t ă

Argumentele participanților la proces

Pretențiile reclamantului:

La 24 decembrie 2025, Iulia Mihailova a depus o acțiune în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii, reclamanta a menționat că la 21.10.2025, s-a adresat cu cerere către Casa Naționala de Asigurări Sociale a Republicii Moldova (CNAS), oficiul Taraclia, cu anexarea tuturor actelor prevăzute de legislație pentru stabilirea pensiei de funcționar public în conformitate cu prevederile art. VIII alin. (6) al Legii 290 din 16.12.1016 și prevederile capitolelor V și VI din Legea 156-XIV din 14.10.1998 privind pensiile de asigurării sociale de stat, până la momentul adoptării legii 290 din 16.12.2016. Prin intermediul oficiului poștal a recepționat Decizia nr. 44/2025/11357 din 04.11.2025 prin care i s-a refuzat stabilirea pensiei.

Indică reclamanta că, nefiind de acord cu răspunsul menționat, la 18.11.2025 a depus cerere prealabilă la Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova. La 11.12.2025, a primit răspunsul nr. 1948/25 din 07.11.2023, conform căruia prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Taraclia nr. 44/2025/11357 din 04.11.2025 a fost anulată, fiind emis un nou act administrativ pe marginea dreptului la pensie de funcționar public cu nr. 44/2025/11627 din 01.12.2025 prin care de asemenea i s-a refuzat în stabilirea pensiei, din motivul că la data de 01.01.2017 a confirmat doar 11 ani de stagiu în serviciul public, față de cei 15 ani necesari. Astfel, din conținutul deciziei adoptate, motivul refuzului în admiterea cererii privind stabilirea pensie este că reclamanta, nu a asimilat stagiului minim de cotizare în serviciul public până la 01.01.2017 de 15 ani.

Consideră reclamanta că deciziile Casei Naționale de Asigurări Sociale oficiul teritorial Taraclia nr. 44/2025/11357 din 04.11.2025 și nr. 44/2025/11627 din 01.12.2025 privind refuzul în stabilirea pensiei sunt neîntemeiate și urmează a fi anulate.

Mai menționează reclamanta că angajații Casei Naționale de Asigurări Sociale eronat nu au calculat și inclus în stagiul de cotizare în serviciul public perioada de activitate din 07.09.1992-13.11.2002 - în cadrul subdiviziunii teritoriale a Procuraturii Generale - Procuratura raionului Taraclia, în funcție de specialist-traducător, precum și perioada 14.11.2002 - 01.06.2006 - activitate în funcție de procuror al Procuraturii raionului Taraclia, subdiviziune teritorială a Procuraturii Generale, considerând că la data de 01.01.2017 a confirmat doar 11 ani de stagiu în serviciul public. Totodată, stagiul total de muncă constituie perioada din 07.09.1992 până în prezent, și anume: din 07.09.1992-13.11.2002 - în cadrul subdiviziunii teritoriale a Procuraturii Generale- Procuratura raionului Taraclia, în funcție de specialist traducător, precum și perioada 14.11.2002 - 01.01.2017 - activitate în funcție de procuror al Procuraturii raionului Taraclia, subdiviziune teritorială a Procuraturii Generale. Din răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova la cererea prealabilă reiese că perioada de activitate în funcție de specialist/traducător la subdiviziunea teritorială a Procuraturii Generale- Procuratura raionului Taraclia, din 07.09.1992 - 13.11.2002 nu se referă la funcție publică, de asemenea n-a fost inclusă perioada din 14.11.2002-01.06.2006, perioadă în care a activat în calitate de procuror la Procuratura raionului Taraclia- perioadă pentru care nu au fost achitate contribuțiile de asigurări sociale.

Conform prevederilor art. 3 alin. (1) al Legii serviciului public nr. 443-XIII din 04.05.1995 (Abrogată prin LP 158-XVI din 04.07.08, MO 230-232/23.12.08 art. 840), „acțiunea prezentei legi se extinde asupra persoanelor care dețin funcții publice în autoritățile publice centrale și locale prevăzute în anexa nr. 1, parte integrantă a prezentei legi.”

Conform prevederilor anexei 1 la Legea serviciului public nr. 443-XIII din 04.05.1995 (Abrogată prin LP158-XVI din 04.07.08, MO 230-232/23.12.08 art.840), Organele Procuraturii se referă la autoritățile publice care cad sub incidența legii serviciului public.

În conformitate cu art. 124 din Constituția Republicii Moldova „Procuratura este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești, iar atribuțiile Procuraturii sunt exercitate de procurori.”

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1399 din 24.11.2003 a fost modificată și completată Hotărârea Guvernului nr. 151 din 23 februarie 2001 despre aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 25-26, art. 186), și s-a completat cu poziția -01.03.27- interpret, traducător al instanței judecătorești.

Prin Hotărârea Guvernului despre ,,aprobarea unor acte normative ce țin de stabilirea și plata pensiilor funcționarilor publici” nr. 412 din 22.04.2004, funcția de specialist traducător a fost inclusă în Nomenclatorul autorităților publice care au activat până la punerea în vigoare a Legii serviciului public nr. 443 –XIII din 4 mai 1995 și al funcțiilor publice din cadrul lor și anume: Anexa nr. 2, codul 0609 în cadrul Procuraturii Generale funcții publice se considerau și funcțiile altor specialiști activitate de bază.

În conformitate cu pct. 1, lit. b) din Ordinul Procurorului General al Republicii Moldova, nr. 209 din 25.03.2003, emis în conformitate cu alin. (1) art. 13 din Legea cu privire la Procuratură, nr. 902-XII din 29.01.1992, și alin. 1) art. (7) al Legii privind serviciul public, nr. 443 din 04.05.1995, ambele în vigoare la data emiterii ordinului în cauză: „În procuraturile teritoriale și specializate funcțiile de translator (traducător) se substituie prin funcția de specialist

coordonator, iar funcțiile de inspector (șef al cancelariei) și inspector prin funcția de specialist principal și specialist cu atribuirea statutului de funcționari publici.

Prin urmare, reclamanta specifică că funcția deținută de aceasta în perioada din 07.09.1992-13.11.2002 în cadrul Procuraturii teritoriale-Procuratura raionului Taraclia, de traducător/translator, substituită cu funcție de specialist coordonator cu statut de funcționar public, urmează a fi clasificată ca funcție publică și luată în considerație la calcularea stagiului de cotizare în funcție publică. Astfel, toate funcțiile deținute de aceasta în cadrul Procuraturii raionului Taraclia se referă la funcțiile publice ce țin de organele instanței judecătorești și Procuraturii, adică se referă la autoritățile publice care cad sub incidența legii serviciului public, conform anexei nr. 1 la Legea serviciului public nr. 443-XIII din 04.05.1995 (Abrogată prin LP158-XVI din 04.07.08, MO 230-232/23.12.08 art.840) și anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 412 din 22.04.2004.

În conformitate cu prevederile art. 41 alin. (3) din Legea 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, modificat prin legea nr.172 din 21.09.2017 „în vechimea în serviciul public intră și perioadele de activitate în calitate de funcționar public în autoritățile publice care au funcționat pe teritoriul Republicii Moldova până la punerea în aplicare a acestei legi.” Astfel, potrivit acestei norme, legiuitorul a aplicat retroactivitatea legii prin includerea în vechimea în funcția publică, perioada de activitate în organele administrației publice, care funcționau până la intrarea în vigoare Legii cu privire la funcția publică.

În conformitate cu art. 7) alin. (1) și (3) din Legea privind actele normative abrogă nr. 100 din 22.12.2017 „Actul normativ cu forța juridică superioară modifică sau abrogă un act normativ cu forță juridică inferioară. Iar în cazul când între două acte normative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme, se aplică prevederile ultimului act normativ aprobat ori emis.” Tot prin din legea sus menționată rezultă că au efect retroactiv doar actele care stabilesc sancțiuni mai blânde

Norme, similare se conțin și în Legea „privind sistemul public de pensii” nr. 156-XIV din 14.10.1998, care stipulează că stagiul de cotizare în serviciul public include perioadele de activitate în funcții publice în autoritățile publice care, până la data intrării în vigoare a Legii serviciului public nr. 443-XIII din 4 mai 1995, au activat pe teritoriul Republicii Moldova conform nomenclatorului autorităților publice și al funcțiilor publice din cadrul lor, aprobat de Guvern.

Reclamanta consideră că neincluderea de către angajații Casei Naționale de Asigurări Sociale (CNAS) la calcularea stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiei a perioadei în care a activat la Procuratura raionului Taraclia în funcție de traducător din 07.09.1992 până la 13.11.2002 (10 ani 2 luni ani) a atras după sine reducerea stagiului de cotizare necesar pentru stabilirea pensiei. Al doilea punct de reducere a stagiului de cotizare necesar pentru stabilirea pensiei, după părerea angajaților Casei Naționale de Asigurări Sociale, este neachitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii pentru perioadele de activitate în funcție de ajutor al procurorului, apoi procuror al Procuraturii raionului Taraclia din 14.11.2002 până la 01.06.2006 (3 ani și 7 luni). Această concluzie, de asemenea, reclamantă o consideră una eronată și incorectă.

În Hotărârea Guvernului despre „stabilirea și plata pensiilor funcționarilor publici” nr. 412 din 22.04.2004, în Capitolul III este prevăzută calcularea stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiei. Prevederile pct. 11 stipulează că, la calcularea stagiului de cotizare realizat în funcții publice se iau în considerare numai perioadele de activitate reală în autoritățile administrației publice, în funcțiile asupra cărora se extinde sfera de acțiune a Legii serviciului

public nr. 443-XIII din 4 mai 1995 (abrogat în 2009) și Legea „cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public” nr.158-XVI din 04.07.2008.

Reclamanta menționează că legea privind sistemul public de asigurări sociale, nr. 489-XIV din 08.07.1999 a stabilit lista persoanelor asigurate obligatoriu în sistemul public (art. 4), precum și lista plătitorilor contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat și cotele de contribuții de asigurări sociale (art.17). În baza acestor prevederi legale, procurorii nu sunt nici persoane supuse asigurării obligatorii și nici plătitori de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Conform prevederilor art. 2 din Legea, privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489-XIV din 08.07.1999, dreptul la asigurări sociale este garantat de stat și se exercită, în condițiile legii, prin sistemul public de asigurări sociale. În același timp, neincluderea procurorilor în lista persoanelor supuse asigurării obligatorii în sistemul public și în lista plătitorilor contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat a avut loc în legătură cu prevederile legislației în vigoare la acel moment. În același timp, în conformitate cu alin. (6) art. 462 din Legea nr. 56 din 09.06.2011 cu privire la modificarea unor acte normative, în special a Legii nr.156- XIV din 14.10.1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat este prevăzut că: „Perioadele de activitate necontributive în funcție de procuror, anchetator al procuraturii și judecător până la data de 31.12.2005, se includ în stagiul de cotizare total și cel special, iar cheltuielile aferente includerii în stagiul de cotizare a perioadelor specificate, se acoperă de la bugetul de stat în modul stabilit de Guvern”.

Astfel, reclamanta mai indică că anume statul prin legislația în vigoare în perioada menționată supra i-a eliberat pe procurori de plata asigurărilor sociale garantate de stat până la data de 31.12.2005, asumându-și obligația de a acoperi aceste cheltuieli din bugetul statului. Mai mult ca atât, procurorilor nu li s-a fost oferit dreptul de a alege să achite sau nu contribuțiile la bugetul asigurărilor sociale de stat. Hotărârea Guvernului privind „ordinea de stabilire și plata pensiilor funcționarilor publici„ nr. 412 a fost adoptată la 22.04.2004. Prin urmare, conform prevederilor pct. 13) lit. f) din Hotărârea menționată „„Stagiul de cotizare în serviciul public include perioadele de activitate în funcție de judecător, procuror sau ofițer de urmărire penală (anchetator), precum și de aflare în serviciul militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne, cu condiția că pentru perioadele respective au fost plătite contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii”, la care fac referire angajații CNAS, la fel e în vigoare din 22.04.2004. Hotărârea de Guvern nr. 412 din 22.04.2004 este un act normativ și are o putere juridică inferioară Legilor organice nr. 56 din 09.06.2011 și Legii nr.156 din 14.10.1998, care consider că urmează a fi aplicată la caz. Prin urmare, contribuțiile de asigurări sociale de stat pentru perioada menționată urmau a fi achitate în mod obligatoriu din bugetul de stat. Mai mult ca atât, prin refuzul de a-i calcula pensia în conformitate cu prevederile pct. 13, subpct. f) din Regulamentul „ordinea de stabilire și plata pensiilor funcționarilor publici”, angajații CNAS au ignorat totalmente prevederile art. 5 alin. (2) lit. f) din Legea „privind pensiile de asigurări sociale de stat” nr. 156 din 14.10.1998, care stabilesc că perioadele necontributive ale asiguratului asimilate stagiului de cotizare sunt: f) perioadele de activitate necontributive în funcție de judecător și procuror până la 31 decembrie 2005 și respectiv se includ în stagiul de cotizare total și cel special, iar cheltuielile aferente includerii în stagiul de cotizare a perioadelor specificate, se acoperă de la bugetul de stat în modul stabilit de Guvern.

Reclamanta specifică că perioade asimilate stagiului de cotizare înseamnă perioade pentru care nu s-au plătit direct contribuții de asigurări sociale, dar legea le consideră echivalente stagiului de cotizare, adică perioadă în care sau plătit contribuții, fiind valorificate la stabilirea

dreptului la pensie a procurorilor, judecătorilor și altor categorii de funcționari publici, stipulați în lege. De asemenea, angajații CNAS au ignorat Legea anuală „Cu privire la bugetul asigurărilor sociale de stat”, anexa nr. 4, punctul 6, potrivit căreia procurorii erau scutiți de obligația de a achita contribuțiile de asigurări sociale de stat pentru asigurarea personală. Și, prin urmare, în baza acestei legi, pentru perioada 1999- 2005, procurorii personal nu au efectuat contribuții de asigurări sociale și nu au fost transferate sau introduse în sistemul REVSPAS.

Astfel, reclamanta consideră că ignorarea de către angajații CNAS a cerințelor art. 5 alin. (2) lit. f) din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156 din 14.10.1998, precum și a Legii anuale cu privire la bugetul asigurărilor sociale de sta, a avut ca consecință neincluderea perioadelor de activitate în funcție de procuror al Procuraturii raionului Taraclia din 14.11.2002 până la 01.06.2006 (3 ani și 7 luni), în stagiul de cotizare necesar pentru stabilirea pensiei, fapt ce a tras după sine reducerea stagiului de cotizare necesar pentru stabilirea pensiei în serviciul public. Din considerentele expuse supra rezultă, angajații CNAS, prin neincluderea în stagiul de cotizare necesar pentru stabilirea pensiei pentru perioada de activitate în funcție de specialist coordonator/traducător la procuratura Taraclia din 07.09.1992 până la 13.11.2002 (10 ani 2 luni ani) și din 14.11.2002- 01.06.2006 în funcție de procuror în cadrul procuraturii Taraclia (3 ani și 6 luni) au ignorat cadrul legal enunțat supra, conform căruia specialistul coordonator/traducător a avut statut de funcționar public, iar perioada de activitate necontributivă în funcție de procuror, conform legislației în vigoare este asimilată stagiului de cotizare, fiind valorificată la stabilirea dreptului la pensie ca funcționar public. Ca consecință, neîntemeiat au redus stagiul de cotizare ca funcționar public cu 13 ani și 8 luni.

Cere, Mihailova Iulia:

- anularea Deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale, oficiul teritorial Taraclia nr. 44/2025/11357 din 04.11.2025 și Deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale, nr. 44/2025/11627 din 01.12.2025, ca fiind emise cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare.
- obligarea Casa Națională de Asigurări Sociale a include în stagiul de cotizare necesar pentru stabilirea pensiei funcționarului public următoarele perioade: din 07.09.1992 până la 13.11.2002 - funcția de specialist coordonator/traducător la Procuratura raionului Taraclia și din 14.11.2002 până la 01.06.2006 - funcția de procuror al Procuraturii Taraclia, stabilind pensia în calitate de funcționar public cu stagiul de cotizare în funcție publică pentru perioada de la 07.09.1992 până la 01.01.2017.

În ședința de judecată, reclamanta Mihailova Iulia și reprezentantul reclamantei, avocatul Liudmila Caraianu, au susținut acțiunea pentru motivele de fapt și de drept enunțate, inclusiv pentru cele expuse suplimentar în ședință.

Obiecțiile pârâtului:

Reprezentantul pârâtului, Casa Națională de Asigurări Sociale, Andrei Bulgaru, în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii pentru motivele de fapt indicate în referință.

În susținerea poziției sale, autoritatea publică a menționat că potrivit prevederilor art. 44 al Legii nr. 156/1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat (în vigoare până la 31.12.2016), (1) Asiguratul cu statut de funcționar public care a realizat stagiul de cotizare prevăzut la art. 42 alin. (1) și (1^1) și confirmă un stagiu de cotizare în serviciul public de cel puțin 15 ani beneficiază de dreptul la pensie la atingerea vârstei specificate la alin. (2) din prezentul articol.

Pensia se calculează în cuantum de 75% din venitul mediu lunar asigurat determinat conform art. 45. (2) Începând cu 1 iulie 2011, pentru funcționarii publici se stabilește vârsta de pensionare de 57 de ani și 6 luni pentru bărbați și de 52 de ani și 6 luni pentru femei. În fiecare an ulterior, vârsta de pensionare se majorează conform tabelului nr. 6, până la atingerea vârstei de pensionare prevăzute la art. 41 alin.(1). (3) Asiguratul care nu are statut de funcționar public, dar confirmă un stagiu de cotizare în serviciul public de cel puțin 15 ani, a atins vârsta de pensionare specificată la art. 41 alin. (1) și a realizat stagiul de cotizare prevăzut la art. 42 alin.(1) și (1^1) beneficiază de pensie calculată în cuantum de 75% din venitul mediu lunar asigurat determinat conform art. 45.

Potrivit prevederilor art. 47 al Legii nr. 156/1998 (în vigoare până la 31.12.2016), stagiul de cotizare în serviciul public include perioadele: a) de activitate în funcții publice în autoritățile publice centrale și locale prevăzute în anexa nr. 1 la Legea serviciului public nr. 443/1995 (abrogată la 1 ianuarie 2009) și în anexa nr.l la Legea nr.l58/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public; b) de activitate în funcții publice în autoritățile publice care au activat pe teritoriul Republicii Moldova până la data intrării în vigoare a Legii serviciului public nr.443/1995 (abrogată la 1 ianuarie 2009), conform modului stabilit de Guvern; c) de activitate în funcții de conducere în autoritățile administrației publice centrale și locale, deținute prin numire sau prin alegere (membru al Guvernului, președinte și vicepreședinte al raionului, președinte și vicepreședinte al consiliului județean sau al comitetului executiv raional, primar și viceprimar al municipiului, orașului, comunei, satului, președinte al sovietului orășenesc, sătesc, pretor); c^1) de activitate în calitate de Președinte, vicepreședinte sau deputat salarizat al Adunării Populare a Găgăuziei; d) de activitate în calitate de deputat în Parlamentul permanent sau în una din funcțiile remunerate în Parlamentul de legislatura a XII-a ori în Sovietul Suprem al R.S.S. Moldovenești; e) de activitate în funcție de judecător, procuror, anchetator în procuratură sau ofițer de informații și securitate, dacă pentru perioadele respective au fost plătite contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii; f) de activitate în organizațiile și instituțiile internaționale în calitate de reprezentant al autorităților publice ale Republicii Moldova în funcții nelegate de deservirea tehnică a organizațiilor și instituțiilor respective, dacă pentru perioadele respective au fost plătite contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii; f^1) de activitate în alte funcții de demnitate publică prevăzute în anexa la Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, cu excepția funcțiilor de președinte, vicepreședinte, membru al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, de Guvernator, prim-viceguvernator, viceguvernator al Băncii Naționale a Moldovei, de director general, director al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, de director, director adjunct al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, de director general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină; f^2) de activitate în cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; g) de activitate în funcții remunerate (inclusiv în funcții elective) în aparatele Comitetului Central, comitetelor raionale și orășenești ale Partidului Comunist al Moldovei până la 27 august 1991, în funcții remunerate (inclusiv în funcții elective) în aparatele organelor sindicale interramurale și ramurale de nivel republican până la 30 mai 1993, cu excepția funcțiilor legate de deservirea tehnică.

Prin Legea nr. 290/2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, au fost abrogate prevederile art. 44 al Legii nr. 156/1998.

În conformitate cu art. VIII alin. (6) al Legii nr. 290/2016, (6) Prevederile prezentei legi nu se aplică funcționarilor publici care, la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, au realizat stagiul de cotizare de 33 de ani bărbați și de 30 de ani femei și de cel puțin 15 ani în

serviciul public. Funcționarii publici menționați vor exercita dreptul la pensie în conformitate cu prevederile în vigoare ale capitolelor V și VI din Legea nr. l56-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, până la momentul adoptării prezentei legi.

Pârâtul indică că la calcularea stagiului de cotizare realizat în funcții publice se iau în considerație activitățile realizate în autoritățile administrației publice și în funcțiile publice indicate în: Nomenclatorul autorităților publice, care au activat până la punerea în vigoare a Legii serviciului public nr.443/1995 și al funcțiilor publice din cadrul lor (01.01.1996) aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.412/2004, Hotărârea Guvernului nr.312/1998 despre aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice, Clasificatorului unic al funcțiilor publice aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 151/2001, Legea nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice și Hotărârea Guvernului privind punerea în aplicare a unor acte legislative nr. 1001/2011.

Potrivit pct. 2 din Hotărârea de Guvern nr. 412/2004, vârsta de pensionare pentru femei la stabilirea pensiei ca funcționar public de la 01.07.2020 constituie 57 ani, cu condiția realizării stagiului total de 30 ani și 15 ani în serviciul public.

În conformitate cu pct. 10 din Hotărârea de Guvern nr. 412/2004, stagiul total de cotizare se stabilește în temeiul Regulamentului cu privire la modul de calculare și confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiei aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 165/2017.

Conform pct. 69 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 165/2017, stagiul de cotizare realizat până la introducerea evidenței individuale de asigurări sociale (până la 1 ianuarie 1999) se confirmă prin carnetul de muncă sau prin alte documente eliberate în modul stabilit. După introducerea evidenței individuale (1 ianuarie 1999), conform pct. 70 din Regulamentul nominalizat, stagiul de cotizare se confirmă în baza datelor din contul personal de asigurări sociale al persoanei asigurate, gestionat în conformitate cu Legea privind sistemul public de asigurări sociale.

Pârâtul specifică că potrivit documentelor dosarului întocmit pentru stabilirea pensiei a stabilit că, la data de 21.10.2025 reclamanta a depus la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Taraclia cerere privind stabilirea pensiei de funcționar. Prin decizia CTAS Taraclia nr. 44/2025/11357 din 04.12.2025, reclamantei i s-a refuzat în stabilirea pensiei pe motiv de neconfirmare a stagiului special în serviciul public de 15 ani, stagiul respectiv fiind constatat de - „0” ani. În urma examinării documentelor dosarului întocmit pentru stabilirea pensiei realizate în cadrul procedurii prealabile, CNAS a constatat că de CTAS Taraclia eronat nu s-a inclus în stagiul de cotizare în serviciul public perioada de activitate a reclamantei din 01.06.2006 până la 31.12.2016 în calitate de procuror, pentru care au fost achitate contribuțiile de asigurări sociale. Respectiv, decizia CTAS Taraclia nr. 44/2025/11357 din 04.11.2025 a fost anulată, fiind emis un nou act administrativ pe marginea dreptului reclamantei la pensiei de funcționar public, și anume decizia CTAS Taraclia nr. 44/2025/11627 din 01.12.2025 prin care i s-a refuzat în stabilirea pensiei, deoarece la data de 01.01.2017, reclamanta Iulia Mihailova a confirmat doar 11 ani de stagiu în serviciul public, față de cei 15 ani necesari. Perioada de activitate în funcția de traducător al instanței judecătorești este considerată stagiu în serviciul public numai începând cu data de 31.05.2003 (funcția de traducător al instanței judecătorești a fost introdusă în Clasificatorului unic al funcțiilor publice aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 151/2001, prin Hotărârea Guvernului nr. 1399/2003).

Mai indică pârâtul că în vederea respectării prevederilor de la art. 97 Cod administrativ, a notificat reclamantei decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Taraclia nr.44/2025/11627 din 01.12.2025 privind refuzul în stabilirea pensiei de funcționar public. Totodată reclamanta

fost informată că în temeiul art. 40 alin. (1) al Legii nr. 156/1998 și art. 165 alin. (1) din Codul Administrativ, decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Taraclia nr.44/2025/11627 din 01.12.2025 este pasibilă a fi contestată cu cerere prealabilă în termen de 30 zile de la notificare la Casa Națională de Asigurări Sociale, str. Gh. Tudor, 3, mun. Chișinău. Actul administrativ individual menționat supra, nu a fost contestat de către reclamantă.

Aprecierea instanței:

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind înscrisurile anexate la actele cauzei, instanța de judecată apreciază cererea de chemare în judecată admisibilă și pasibilă admiterii din următoarele considerente.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;
b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între părți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;
c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;
d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209;
e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17;
f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208;
g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;
h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului ;
II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;
III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ
IV. respectarea procedurii prealabile
V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii

VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Din actele cauzei administrate de participanții la proces în calitate de probă rezultă că, Iulia Mihailova, prin cererea adresată Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Taraclia la 21 octombrie 2025, a solicitat să-i fie stabilită pensie ca funcționar public. (f.d. 6,18 dosar administrativ)

Prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale oficiul teritorial Taraclia nr. 44/2025/11357 din 04 noiembrie 2025, reclamantei i-a fost respinsă în stabilirea pensiei ca funcționar public. (f.d.22)

Nefiind de acord cu decizia nr. 44/2025/11357 din 04 noiembrie 2025, la 18 noiembrie 2025, reclamanta, Iulia Mihailova, a depus cerere prealabilă. (f.d. 24-25, 1-2 dosar administrativ)

În rezultatul examinării cererii prealabile, Casa Națională de Asigurări Sociale, oficiul Taraclia a emis Decizia nr. 44/2025/11627 din 01 decembrie 2025, carerea reclamanteii fiind respinsă în mod repetat. (f.d. 5)

Totodată, prin răspunsul nr. 1948/25 din 04 decembrie 2025, Casa Națională de Asigurări Sociale a informat-o pe Iulia Mihailova despre respingerea cererii prealabile, cu notificarea Deciziei nr. 44/2025/11627 din 01 decembrie 2025. (f.d. 3-4 dosar administrativ)

La 24 decembrie 2025, reclamanta Iulia Mihailova, a depus prezenta acțiune în instanța de judecată. (f.d. 4-7)

Astfel, reclamanta a formulat o acțiune în obligare.

Conform ar. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale oficiul teritorial Taraclia nr. 44/2025/11357 din 04 noiembrie 2025, decizia nr. 44/2025/11627 din 01 decembrie 2025 și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 1948/25 din 04 decembrie 2025, ambele emise la soluționarea cererii prealabile, în sensul art. 10 și 11 Cod administrativ reprezintă act administrativ individual, emanând de la o autoritate publică, reprezentând o măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice în exterior. Totodată, reprezintă un act administrativ individual defavorabil, întrucât reclamantei i s-a refuzat în acordarea prestației solicitate. Prin urmare, este întrunită prima condiție de admisibilitate a acțiunii în obligare.

Conform art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o

autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

La caz, cu referire la cele menționate, instanța reține că reclamanta revendică apărarea pe calea controlului judecătoresc a unui drept în sensul art. 17 Cod administrativ. Or, ultima invocă încălcarea dreptului la pensie, în condițiile în care a realizat stagiul necesar și are vârsta corespunzătoare pentru a beneficia de pensie ca funcționar public. Corespunzător, condiția revendicării unui drept legitim este întrunită.

Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), astfel, cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

Referitor la condiția de respectare a remediului extrajudiciar cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil până la înaintarea acțiunii în contenciosul administrativ, instanța de judecată reține următoarele.

Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Potrivit art. 162 alin. (1) Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

Art. 163 lit. b) Cod administrativ statuează că, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă: b) decizia cu privire la cererea prealabilă înrăutățește situația unei persoane față de situația din decizia inițială.

Conform art.31 alin.(2) și (3) al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 cererea de pensionare și actele necesare se depun la organul teritorial de asigurări sociale de la domiciliul asiguratului, unde se înregistrează în mod obligatoriu Acordarea drepturilor la pensie sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie, emisă de organul teritorial de asigurări sociale și semnată de conducătorul acestuia, în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii cu toate actele necesare.

Conform art.40 al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, decizia privind stabilirea dreptului la pensie sau respingerea cererii de pensionare, privind reținerile din pensie sau încasarea sumelor plătite în plus poate fi contestată la Casa Națională de Asigurări Sociale. În caz de dezacord cu decizia Casei Naționale de Asigurări Socialei, aceasta poate fi atacată în instanța de contencios administrativ competentă.

La caz, reclamanta, Mihailova Iulia, a respectat procedura prealabilă obligatorie prevăzută de art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, depunând cerere prealabilă la 18 noiembrie 2025 împotriva Deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 44/2025/11357 din 04 noiembrie 2025, iar ulterior, nefiind de acord cu decizia emisă în procedura prealabilă (Decizia nr. 44/2025/11627 din 01 decembrie 2025), a depus prezenta acțiune în instanța de judecată.

În acest context sunt neîntemeiate afirmațiile autorității publice pârâte referitor la nerespectarea procedurii prealabile, invocând că Decizia nr. 44/2025/11627 din 01 decembrie 2025 a fost emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Taraclia, în care reclamantei i s-a explicat termenul și procedura de atac – cu cerere prealabilă la Casa Națională de Asigurări Sociale.

Instanța reține că Decizia nr. 44/2025/11627 din 01 decembrie 2025 nu constituie un act administrativ nou și independent, emis în afara procedurii prealabile deja parcurse, ci reprezintă rezultatul direct și nemijlocit al soluționării cererii prealabile depuse de reclamantă la 18 noiembrie 2025. Astfel, din analiza actelor cauzei se constată că, examinând cererea prealabilă,

Casa Națională de Asigurări Sociale a anulat, în exercitarea propriei competențe de control al legalității, Decizia CTAS Taraclia nr. 44/2025/11357 din 04 noiembrie 2025, dispunând emiterea unui nou act administrativ – anume Decizia nr. 44/2025/11627 din 01 decizia 2025, prin care s-a menținut, în esență, aceeași soluție de refuz al stabilirii pensiei de funcționar public, modificându-se doar considerentele de fapt reținute în susținerea acestui refuz.

Din interpretarea sistemică a art. 162 alin. (1) și art. 163 lit. b) Cod administrativ rezultă că scopul procedurii prealabile, verificarea legalității actului administrativ individual de către autoritatea emitentă sau ierarhic superioară, a fost pe deplin atins prin parcurgerea unui singur ciclu al acestei proceduri, întrucât Casa Națională de Asigurări Sociale a exercitat efectiv controlul de legalitate solicitat, iar rezultatul acestui control, concretizat în noul act administrativ, nu a îmbunătățit situația reclamantei față de decizia inițială, ci a menținut aceeași soluție defavorabilă, respectiv refuzul stabilirii pensiei ca funcționar public.

Subsecvent, instanța reține că a impune reclamantei obligația de a iniția un nou ciclu integral al procedurii prealabile împotriva unui act administrativ care nu este decât produsul direct al soluționării primei cereri prealabile, ar echivala cu o formalitate excesivă, nejustificată nici de litera, nici de finalitatea art. 208 alin. (1) și art. 162 alin. (1) Cod administrativ, și ar fi de natură să genereze un ciclu procedural potențial nesfârșit, contrar exigențelor de efectivitate și de acces la justiție, consacrate de art. 20 din Constituție și de art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Totodată, instanța subliniază că mențiunea inserată de pârâtă în cuprinsul Deciziei nr. 44/2025/11627 din 01 decembrie 2025, cu privire la posibilitatea contestării acesteia pe calea unei noi cereri prealabile la Casa Națională de Asigurări Sociale, are caracter pur informativ, fiind o clauză standard de comunicare a căilor de atac general disponibile, iar nu o condiție de admisibilitate suplimentară, impusă de lege, a acțiunii în contencios administrativ. A reține contrariul ar însemna a recunoaște autorității publice pârâte competența de a extinde, prin propria conduită administrativă, condițiile legale de acces la instanța de judecată, ceea ce excedează atribuțiilor sale și contravine principiului legalității activității administrative, consacrat de art. 3, 5 și art. 21 Cod administrativ.

În aceste condiții, instanța de judecată conchide că reclamanta, Iulia Mihailova a respectat integral procedura prealabilă obligatorie, epuizată prin cererea depusă la 18 noiembrie 2025, iar argumentul autorității pârâte referitor la nerespectarea acestei proceduri este neîntemeiat și urmează a fi respins.

Conform art.209 Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia;

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Prin Decizia nr. 44/2025/11627 din 01 decembrie 2025 și răspunsul nr. 1948/25 din 04 decembrie 2025 a fost soluționată cererea prealabilă a reclamantei, iar acțiunea a fost înregistrată în instanță la 24 decembrie 2025, în termenul prevăzut de lege.

Drept consecință a celor constatate, instanța de judecată reține că acțiunea reclamantei este depusă cu respectarea competenței materiale și jurisdicționale, în termenul prevăzut de lege,

fiind contestat un act administrativ individual al autorității publice competente, care produce efecte juridice în exterior și are caracter defavorabil reclamantei.

Astfel, acțiunea este admisibilă.

Totodată, instanța de judecată va concluziona și în privința temeiniciei acțiunii.

Art. 224 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, prevede expres că examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

La caz, se atestă că, la 21 octombrie 2025, Iulia Mihailova s-a adresat cu cerere Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Taraclia, prin care a solicitat stabilirea pensiei ca funcționar public.

Prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Taraclia nr. 44/2025/11357 din 04 noiembrie 2025, reclamantei, Iulia Mihailova, i-a fost respinsă cererea înaintată.

Reclamanta, a contestat decizia emisă cu cerere prealabilă, iar ca rezultat al examinării acesteia, autoritatea publică a menținut soluția adoptată.

Astfel, prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 1948/25 din 04 decembrie 2025, reclamanta a fost informat că, „*În urma examinării documentelor dosarului întocmit pentru stabilirea pensiei realizate în cadrul procedurii prealabile de către Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a constatat că de către Casa Teritoriale de Asigurări Sociale Taraclia eronat nu s-a inclus în stagiul de cotizare în serviciul public perioada de activitate din 01.06.2006 până la 31.12.2016, în calitate de procuror, pentru care au fost achitate contribuții de asigurări sociale. Respectiv, decizia CTAS Taraclia nr. 44/2025/11357 din 04.11.2025 a fost anulată, fiind emis un nou act administrativ pe marginea dreptului Dvs la pensiei de funcționar public, și anume decizia CTAS Taraclia nr. 44/2025/11627 din 01.12.2025 prin care s-a refuzat în stabilirea pensiei, deoarece la data de 01.01.2017, ați confirmat doar 11 ani de stagiu în serviciul public, față de cei 15 ani necesari. Perioada de activitate în funcția de traducător al instanței judecătorești este considerată stagiu în serviciul public numai începând cu data de 31.05.2003 (funcția de traducător al instanței judecătorești a fost introdusă în Clasificatorului unic al funcțiilor publice aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 151/2001, prin Hotărârea Guvernului nr. 1399/2003)”*.

La 24 decembrie 2025, reclamanta, a depus prezenta acțiune în instanța de judecată.

În susținerea dezacordului cu decizia emisă, reclamanta a invocat că angajații Casei Naționale de Asigurări Sociale eronat nu au calculat și nu au inclus în stagiul de cotizare în serviciul public perioada de activitate din 07.09.1992-13.11.2002 - în cadrul subdiviziunii teritoriale a Procuraturii Generale - Procuratura raionului Taraclia, în funcție de specialist-traducător, precum și perioada 14.11.2002 - 01.06.2006 - activitate în funcție de procuror al Procuraturii raionului Taraclia, subdiviziune teritorială a Procuraturii Generale, considerând că la data de 01.01.2017 a confirmat doar 11 ani de stagiu în serviciul public. Totodată, în opinia reclamantei stagiul total de muncă constituie perioada din 07.09.1992 până în prezent, și anume: din 07.09.1992-13.11.2002 - în cadrul subdiviziunii teritoriale a Procuraturii Generale-Procuratura raionului Taraclia, în funcție de specialist traducător, precum și perioada 14.11.2002 - 01.01.2017 - activitate în funcție de procuror al Procuraturii raionului Taraclia, subdiviziune teritorială a Procuraturii Generale.

Instanța de judecată reține că prezentul litigiu ridică două probleme juridice distincte, care urmează a fi soluționate separat, dat fiind regimul normativ diferit aplicabil fiecăreia: (I) calificarea juridică a perioadei de activitate din 07.09.1992 până la 13.11.2002, exercitată în funcția de specialist-traducător/traducător în cadrul Procuraturii raionului Taraclia, subdiviziune teritorială a Procuraturii Generale; și (II) calificarea juridică a perioadei de activitate din 14.11.2002 până la 01.06.2006, exercitată în funcțiile de ajutor de procuror, apoi procuror al aceleiași procuraturi.

În conformitate cu art. 42 alin. (2) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04.07.2008, funcționarul public beneficiază de pensie în condițiile Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat.

Art. 7 alin.(1) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04.07.2008, stabilește că, conform nivelului atribuțiilor titularului, funcțiile publice se clasifică în următoarele categorii: a) funcții publice de conducere de nivel superior; b) funcții publice de conducere; c) funcții publice de execuție.

Potrivit pct. 1^1 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a pensiilor funcționarilor publici, aprobat prin Hotărârea Guvernului, nr. 412 din 22.04.2004, condițiile de stabilire prevăzute de prezentul Regulament se aplică funcționarilor publici care, la 1 ianuarie 2017, au realizat stagiul de cotizare de 33 de ani bărbați și de 30 de ani femei și de cel puțin 15 ani în serviciul public, în conformitate cu prevederile capitolelor V și VI din Legea nr.156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, în vigoare până 1 ianuarie 2017.

Potrivit pct. 2 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a pensiilor funcționarilor publici, aprobat prin Hotărârea Guvernului, nr. 412 din 22.04.2004, Asigurații cu statut de funcționar public, care îndeplinesc condițiile prevăzute la punctul 1^1, au dreptul la pensie la atingerea vârstei de pensionare prevăzute în tabelul nr. 1 și confirmarea stagiului de cotizare prevăzut în tabelul nr. 2.

I. Cu privire la perioada 07.09.1992 – 13.11.2002 (funcția de specialist-traducător/traducător la Procuratura raionului Taraclia)

În anexa nr. 1 Legea serviciului public nr. 443-XIII din 04 mai 1995, abrogată la 01 ianuarie 2009, autoritățile publice care cad sub incidența legii serviciului public sunt: Aparatul Parlamentului, Aparatul Președintelui Republicii Moldova, Cancelaria de Stat, Secretariatul Curții Constituționale, Aparatul și unitățile Curții de Conturi, Aparatul Consiliului Superior al Magistraturii, Aparatele centrale și unitățile teritoriale ale ministerelor, departamentelor și ale altor autorități publice centrale de specialitate, Aparatele și unitățile teritoriale ale departamentelor și ale altor organe ale administrației publice din subordinea autorităților publice centrale de specialitate, Organele centrale și unitățile teritoriale ale Serviciului de Stat de arhivă, Autoritățile administrației publice locale, direcțiile și secțiile lor autonome, indiferent de sursele de finanțare, Organele instanțelor judecătorești, *procuraturii,* serviciului diplomatic, serviciului fiscal, gărzii financiare, controlului vamal, securității naționale, din organele de interne, organele apărării, precum și persoanele care dețin funcții publice în autoritățile publice enumerate, a căror activitate nu este reglementată prin acte legislative speciale privind statutul juridic al acestor autorități publice.

Instanța reține că, potrivit art. 3 alin. (1) din Legea serviciului public nr. 443-XIII din 04.05.1995 (abrogată prin Legea nr. 158-XVI din 04.07.2008), acţiunea prezentei legi se extinde asupra persoanelor care deţin funcţii publice în autorităţile publice centrale şi locale prevăzute în

anexa nr. 1, parte integrantă a prezentei legi - printre care, potrivit aceleiași anexe, se numărau organele procuraturii.

În Nomenclatorul autorităților publice care au activat până la punerea în vigoare a Legii serviciului public nr. 443-XIII din 04 mai 1995 și a funcțiilor publice din cadrul lor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 412 din 22 aprilie 2004, la funcțiile publice din cadrul Procuraturii Generale sunt indicate funcțiile: Consultant superior, Consultant, Inspector activitate de bază, Specialist principal, Specialist categoria I.

Instanța de judecată menționează că, deși în Nomenclatorul menționat nu se regăsește expres mențiunea că funcția de translator este o funcție publică, perioada de activitate a Iuliei Mihailova în această funcție urmează a fi apreciată ca fiind în serviciul public din următoarele considerente.

Conform art. 29 alin. (1) și (2) din Legea serviciului public nr. 443-XIII din 04 mai 1995 (în redacția valabilă la data abrogării la 01 ianuarie 2009), (1) Vechimea în muncă în serviciul public include perioadele de activitate în funcţii publice în autorităţile publice centrale şi autorităţile administraţiei publice locale, prevăzute în anexa nr.1, parte integrantă a prezentei legi. (2) *În vechimea în muncă în serviciul public se includ, de asemenea, perioadele de activitate în autorităţile administraţiei publice care au funcţionat pe teritoriul Republicii Moldova pînă la punerea în aplicare a prezentei legi*.

Conform pct. 13 lit. a) și b) Regulamentul cu privire la modul de stabilirea și plată a pensiilor funcționarilor publici, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 412 din 22 aprilie 2004, stagiul de cotizare în serviciul public include perioadele de activitate: a) în funcții publice în autoritățile publice centrale și locale prevăzute în anexa nr.1 la Legea serviciului public nr.443-XIII din 4 mai 1995 (abrogată la 1 ianuarie 2009) și în anexa nr.1 la Legea nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public; b) în funcții publice în autoritățile publice care au activat pe teritoriul Republicii Moldova până la data intrării în vigoare a Legii serviciului public nr.443-XIII din 4 mai 1995 (abrogată la 1 ianuarie 2009), conform modului stabilit de Guvern.

Prin ordinul nr. 209 p din 25 martie 2003 emis de Procuratura Generală, funcția de translator a fost substituită cu funcția de specialist-coordonator. (f.d. 30)

Conform art. 7 alin. (1) Legea serviciului public nr. 443/1995, funcția publică și statutul ei juridic se instituie de Parlament, de Președintele Republicii Moldova, de Guvern și de alte autorități publice centrale sau locale, în limita competenței lor stabilite de Constituție și de alte legi.

Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 312 din 20 martie 1998, Clasificatorului unic al funcțiilor publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 151 din 23 februarie 2001 și anexa nr. 1 la Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158-XVI din 04 iulie 2008, statuează că în autoritățile publice care cad sub incidența Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului publice sunt secretariatele instanțelor judecătorești, aparatele procuraturii, organele serviciului diplomatic, vamal, organele apărării, securității naționale și ordinii publice (persoanele care dețin funcții publice în autoritățile publice enumerate, a căror activitate nu este reglementată prin acte legislative speciale).

Totodată, instanța reține că, art. 29 alin. (2) din Legea 413/1995, prevedea expres că în vechimea în muncă în serviciul public se includ și perioadele de activitate în autoritățile administrației publice care au funcționat pe teritoriul Republicii Moldova până la punerea în aplicare a legii menționate, instituind astfel o normă de aplicare retroactivă a vechimii în

serviciul public. Prevederi similare rezultă din interpretarea art. 47 lit. b) din Legea nr. 156-XIV din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii (redacția în vigoare până la 31.12.2016) și din pct. 13 lit. a) și b) din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 412 din 22.04.2004.

Astfel, perioada de activitate a Iuliei Mihailova în funcția de translator urmează a fi inclusă în stagiu de cotizare în serviciu public, care acordă dreptul la pensie ca funcționar public, or această concluzie rezultă din textul actelor normative menționate supra.

Din analiza actelor cauzei se constată că pârâta, Casa Națională de Asigurări Sociale, a refuzat includerea perioadei în discuție în stagiul de cotizare în serviciul public, susținând că funcția de traducător/interpret al instanței judecătorești a devenit funcție publică abia începând cu data de 31.05.2003, ca urmare a completării Clasificatorului unic al funcțiilor publice prin Hotărârea Guvernului nr. 1399 din 24.11.2003.

Instanța de judecată apreciază critic acest argument, întrucât el nu rezultă din interpretarea sistemică a cadrului normativ aplicabil raportului juridic dedus judecății, și contravine unei jurisprudențe constante a instanței supreme, pronunțată pentru situații de fapt similare.

Neincluderea perioadei de activitate anterioare emiterii unui act de reorganizare a funcției nu poate fi justificată exclusiv prin absența unei mențiuni exprese și contemporane în Clasificatorul unic al funcțiilor publice, atât timp cât autoritatea publică în cadrul căreia a activat funcționarul, la caz Procuratura raională Taraclia, se regăsește nominalizată expres în anexa nr. 1 la Legea serviciului public nr. 443/1995 ca autoritate publică ce cade integral sub incidența legii serviciului public, iar norma de trimitere la vechimea realizată anterior intrării în vigoare a legii, prevăzută la art. 29 alin. (2) din Legea nr. 443/1995, își găsește aplicare necondiționată de existența unei nominalizări exprese a fiecărei funcții în parte.

Astfel, argumentul potrivit căruia funcția de translator ar fi devenit funcție publică doar la data completării Clasificatorului, contravine conținutului cadrului legal, urmând a fi reținută drept vechime în serviciul public întreaga perioadă de activitate anterioară acestei date.

Subsecvent, instanța reține că, deși reclamanta a invocat suplimentar și Hotărârea Guvernului nr. 412/2004 (Nomenclatorul autorităților publice care au activat până la punerea în aplicare a Legii nr. 443/1995), a cărei sferă de aplicare temporală este limitată la perioada anterioară datei de 04.05.1995, acest temei nu este singurul aplicabil situației de fapt, întrucât, pentru segmentul ulterior acestei date, vechimea reclamantei rezultă direct din art. 29 alin. (2) din Legea nr. 443/1995, coroborat cu apartenența Procuraturii raionului Taraclia la categoria autorităților publice prevăzute în anexa nr. 1 la aceeași lege.

În concluzie, din interpretarea coroborată a normelor citate, instanța de judecată conchide că perioada de activitate din 07.09.1992 până la 13.11.2002, exercitată de reclamantă în funcția de specialist-traducător/traducător în cadrul Procuraturii raionului Taraclia, constituie vechime în serviciul public și urmează a fi inclusă integral în stagiul de cotizare necesar pentru stabilirea pensiei de funcționar public.

II. Cu privire la perioada 14.11.2002 – 01.06.2006 (funcția de ajutor de procuror, apoi procuror al Procuraturii raionului Taraclia)

Instanța reține că art. 5 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 156-XIV din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii, astfel cum a fost completată prin Legea nr. 56 din 09.06.2011, stabilește expres că perioadele de activitate necontributivă în funcția de judecător și procuror, până la data de 31.12.2005, se asimilează stagiului de cotizare, cheltuielile aferente fiind acoperite de la bugetul de stat, în modul stabilit de Guvern.

Instanța menționează că această normă instituie o ficțiune juridică de asimilare, distinctă de regula generală a stagiului contributiv prevăzută la art. 5 alin. (1) din aceeași lege.

Din interpretarea normei rezultă că legiuitorul a instituit această asimilare tocmai pentru a compensa faptul că, potrivit legislației în vigoare pentru perioada 1999-2005 (Legea nr. 489-XIV din 08.07.1999 privind sistemul public de asigurări sociale, precum și legile anuale ale bugetului asigurărilor sociale de stat), procurorii nu figurau nici printre persoanele supuse asigurării obligatorii, nici printre plătitorii de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat, fiind scutiți prin lege de această obligație, fără posibilitatea de a opta pentru achitarea benevolă a contribuțiilor. În aceste condiții, neplata contribuțiilor pentru perioada respectivă este imputabilă cadrului legal aplicabil la acel moment, iar nu conduitei asiguratului.

Din analiza actelor cauzei se constată că autoritatea pârâta a refuzat includerea perioadei 14.11.2002-01.06.2006 exclusiv pe motivul neachitării contribuțiilor de asigurări sociale de stat, fără însă a examina incidența normei speciale de asimilare prevăzute la art. 5 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 156/1998, deși aceasta era direct aplicabilă statutului reclamantei de ajutor de procuror, apoi procuror.

Astfel, instanța conchide că perioada 14.11.2002-31.12.2005 se include necondiționat în stagiul de cotizare în serviciul public, în temeiul art. 5 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 156/1998, indiferent de achitarea sau neachitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat pentru acest interval.

Cu privire la segmentul cuprins între 01.01.2006 și 01.06.2006 (aproximativ 5 luni), instanța reține că norma de asimilare citată nu se extinde asupra acestuia, fiind ulterior limitei legale de 31.12.2005. Totuși, instanța constată că soluționarea acestui aspect nu prezintă relevanță decisivă asupra fondului cauzei, întrucât, chiar și făcând abstracție de acest interval de 5 luni, stagiul de cotizare în serviciul public confirmat de reclamantă, prin însumarea perioadei 07.09.1992-13.11.2002 (aproximativ 10 ani și 2 luni), a perioadei 14.11.2002-31.12.2005 (aproximativ 3 ani, 1 lună și 17 zile) și a perioadei 01.06.2006-31.12.2016, necontestată de pârâtă ca fiind contributivă (10 ani și 7 luni), însumează un stagiu care depășește pragul minim de 15 ani prevăzut de art. 44 alin. (1) din Legea nr. 156/1998 (redacția în vigoare până la 31.12.2016) și de art. VIII alin. (6) din Legea nr. 290/2016, motiv pentru care instanța nu se va pronunța distinct asupra segmentului 01.01.2006-01.06.2006, soluția asupra fondului nefiind condiționată de acesta.

În aceste condiții, instanța de judecată reține că reclamanta Mihailova Iulia confirmă, la data de 01.01.2017, un stagiu de cotizare în serviciul public care depășește pragul minim de 15 ani prevăzut de lege, motiv pentru care refuzul pârâtei de a-i stabili pensia în calitate de funcționar public, exprimat prin deciziile contestate, este neîntemeiat și contravine cadrului normativ aplicabil, respectiv art. 29 alin. (2) din Legea serviciului public nr. 443/1995, art. 47 lit. b) și art. 5 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 156/1998, precum și pct. 13 lit. a), b) din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 412/2004.

Din raționamentele expuse, instanța va admite acțiunea formulată de Iulia Mihailova, va anula decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Taraclia nr. 44/2025/11357 din 27 octombrie 2025 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei, decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Taraclia nr. 44/2025/11627 din 01 decembrie 2025 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 1948/25 din 04 decembrie 2025 emise la soluționare cererii prealabile, va obliga Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să dispună stabilirea și achitarea pensiei ca funcționar public Iuliei Mihailova, începând cu data de 21 octombrie 2025.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. b), 232 Cod administrativ, art. 238-241 CPC, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e

Se admite acțiunea în contencios administrativ înaintată de Iulia Mihailova împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Se anulează decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Taraclia nr. 44/2025/11357 din 27 octombrie 2025 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei, decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Taraclia nr. 44/2025/11627 din 01 decembrie 2025 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 1948/25 din 04 decembrie 2025 emise la soluționare cererii prealabile.

Se obligă Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să dispună stabilirea și achitarea pensiei ca funcționar public Iuliei Mihailova, începând cu data de 21 octombrie 2025.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani. Cererea de motivare a hotărârii se depune în termenul de decădere de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Președintele ședinței,
Judecătorul /semnătura / Violeta Chisilița

Copia corespunde originalului
Judecător, Violeta Chisilița